

Uspješno završen Festival znanosti u sklopu i-STEM projekta!

S velikim zadovoljstvom obavještavamo sve posjetitelje i sudionike da je ovogodišnji Festival znanosti u organizaciji Zajednice tehničke kulture Istarske županije u sklopu i-STEM projekta, održan od 5. do 10. svibnja 2025., uspješno završen! Protekli dani bili su ispunjeni inspirativnim predavanjima, fascinantnim otkrićima i kreativnim izražavanjem, ostavljajući za sobom mnoštvo novih znanja i pozitivnih dojmova. Posebno hvala svim predavačima na inspirativnim riječima, svim sudionicima na aktivnom angažmanu i svim posjetiteljima na interesu i podršci.

Dan 1: Svečano otvorenje uz Korada Korlevića

Festival je svečano otvoren 5. svibnja 2025. u velikoj dvorani Zajednice tehničke kulture Istarske županije. Prisutne je pozdravila pročelnica Upravnog odjela za obrazovanje, sport i tehničku kulturu Patricia Percan, kao i tajnik ZTK IŽ, gospodin Anton Pletikos.

Posebnu čast i inspiraciju donijelo je predavanje gospodina Korada Korlevića na temu "Kolaps kompleksnih sustava". Njegovo predavanje dotaknulo se ključnih koncepata modernog svijeta, potičući na promišljanje o složenosti okruženja u kojem živimo i ulozi koju u njemu imamo. Gospodin Korlević je pojasnio kako su kompleksni sustavi svuda oko nas – od ljudskog tijela i ekosustava, preko finansijskih tržišta i klimatskih modela, pa sve do interneta i umjetne inteligencije. Zbog njihove međupovezanosti i ovisnosti, preopterećenje ili kvar na jednom dijelu može se lančano proširiti i dovesti do potpunog kolapsa sustava. Poseban naglasak stavljen je na ulogu umjetne inteligencije (UI) unutar ovih složenih mreža. U svom obraćanju mladima, Korado Korlević je istaknuo njihovu ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti. Naglasio je važnost obrazovanja, kritičkog razmišljanja i aktivnog sudjelovanja u znanosti i tehnologiji kao alatima za preuzimanje odgovornosti i krojenje bolje sudbine svih ljudi.

Slika 2. Predavanje Korada Korlevića

Slika 3. Predavanje dr. sc. Vernese Smolčić

Dan 2: Putovanje u svemir s dr. sc. Vernesom Smolčić

Drugi dan Festivala bio je posvećen astronomiji. Dr. sc. Vernesa Smolčić svojim je izvanrednim predavanjem sve sudionike povela na nevjerljivo putovanje kroz svemir, otkrivajući tajne nastanka zvijezda i galaksija, kao i fascinantnu prirodu crnih rupa. Dr. Smolčić je slikovito opisala raznolikost oblika galaksija koje naseljavaju svemir. Od elegantnih spiralnih galaksija s karakterističnim diskovima i spiralnim krakovima (poput naše Mliječne staze), preko glatkih i eliptičnih galaksija koje mogu biti okrugle ili izdužene, pa sve do nepravilnih galaksija koje nemaju definiran oblik i često nastaju kao rezultat međugalaktičkih sudara. Jedno od ključnih pitanja na koje je dr. Smolčić dala uvid jest kako se galaksije formiraju i mijenjaju tijekom milijardi godina svemirske povijesti. Saznali smo da galaksije nastaju iz gigantskih oblaka plina i prašine koji se gravitacijski sažimaju.

Dan 3: "i-STEM mreža mašte"

Treći dan Festivala bio je posvećen kreativnosti najmlađih i praktičnom istraživanju znanosti. U izložbi dječjih crteža "i-STEM mreža mašte", mali umjetnici iz OŠ Tone Peruško oduševili su nas svojim viđenjem povezanosti svijeta oko nas, dokazujući da mašta i znanost idu ruku pod ruku. Također smo imali priliku pogledati film o misiji na Mars i sanjati o putovanju na Crveni planet.

Slika 3. Vizualni prikaz Pitagorinog poučka

Posjet Znanstvenom vrtu i Centru za popularizaciju znanosti

Posljednjih dana smo posjetili i znanstveni vrt te Centar za popularizaciju znanosti. Tamo su naši istraživači imali priliku iz prve ruke otkrivati osnovna međudjelovanja u prirodi, istraživati tajne prirode svjetlosti i otkrivati infracrveno zračenje. U vrtu su s budnim okom proučavali zanimljive fenomene i otkrili zašto je naše oko ponekad tako "sporo". Kao posebna poslastica, imali su priliku i vizualizirati Pitagorin poučak, čineći matematiku opipljivom i zabavnom. Uz to, naši su posjetitelji imali priliku i biciklirajući pretvarati mehaničku energiju u električnu, na konkretnom primjeru učeći o principima pretvorbe energije.

Zahvaljujemo svim predavačima, sudionicima, partnerima i volonterima, posebno djeci i mladima koji su doprinijeli uspjehu ovogodišnjeg Festivala znanosti. Bez vas ovaj Festival ne bi bio tako uspešan. Nadamo se da smo uspjeli potaknuti znatiželju i ljubav prema znanosti kod svih generacija.

Vidimo se na sljedećem Festivalu znanosti!

Slika 4. i 5. Obilazak znanstvenog vrta i Centra za popularizaciju znanosti IŽ